Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000207509

Datum
1 mei 2026

Opgesteld door
[redacted]

Samengewerkt met

Bijlage(n)
2

Aan Minister van BZK
Van DG OBDR

nota

Aanbieding aan TK onderzoek DSP-groep decentralisatie uitkering preventieve beveiligingsmaatregelen decentrale bestuurders

Aanleiding

In opdracht van BZK heeft DSP-groep een evaluatiestudie uitgevoerd naar de Regeling preventieve beveiligingsmaatregelen decentrale bestuurders (hierna: Regeling veilig wonen). De onderzoekers hebben gekeken naar de *financiering* (BZK verstrekt structureel 3 mln euro aan gemeenten en provincies via een decentralisatieuitkering (DU)) en de *uitvoering* van de beveiligingsmaatregelen. Daarnaast is bezien in welke mate in de praktijk knelpunten ontstaan om goed van de regeling gebruik te kunnen maken. Het definitieve rapport van DSP vindt u als bijlage 2 bij deze nota.

Geadviseerd besluit

- Instemmen met verzending van bijgaand onderzoeksrapport over de Regeling veilig wonen aan de Tweede Kamer voorafgaand aan het commissiedebat van 20 mei a.s. Voor dat debat staat namelijk een brief van uw ambtsvoorganger geagendeerd over het PKVW-vereiste (Politiekeurmerk Veilig Wonen) als voorwaarde voor gebruik van de Regeling veilig wonen. Het onderzoeksrapport gaat hierover.
- Een reactie op het onderzoeksrapport kan worden opgenomen in uw brief Programma Weerbaar Bestuur later dit jaar.

Kern

Belangrijkste uitkomsten onderzoek:

- Zowel bestuurders als hun organisaties beoordelen de uitvoering van de beveiligingsadviezen met het mooie rapportcijfer 8. De onderzoekers bevelen dan ook aan om de huidige regeling en de DU aan gemeenten en provincies als tegemoetkoming van de bekostiging van de beveiligingsmaatregelen te continueren. Wel geeft de studie een aantal knelpunten weer voor het gebruik van de regeling in de praktijk.
    - PKVW-vereiste: decentrale bestuurders ervaren de PKVW-eis als een barrière om gebruik te maken van de regeling.
    - Misverstanden over de regeling: in de praktijk is het niet altijd duidelijk waarvoor decentrale bestuurders en hun organisaties precies aan de lat staan in het proces, waardoor verwarring ontstaat en uiteindelijk van gebruik van de regeling kan worden afgezien.
    - Praktische knelpunten: bij de uitvoering van beveiligingsadviezen kunnen zich ook praktische knelpunten voordoen. Voorbeelden zijn

het selecteren van een geschikte partij die de maatregelen kan uitvoeren.

- Belangrijkste aanbevelingen: de onderzoekers bevelen aan 1) de regeling te continueren, 2) de DU te continueren in combinatie met heldere communicatie richting medeoverheden over het doel ervan, 3) een alternatief te ontwikkelen voor het PKVW-vereiste in de regeling en 4) praktische knelpunten in de uitvoering van de beveiligingsadviezen weg te nemen.

Toelichting

- Regeling veilig wonen: de regeling is ontworpen om decentrale bestuurders weerbaar te maken tegen vormen van agressie, bedreiging en intimidatie waar zij in hun ambt mee te maken kunnen krijgen. Op 1 januari 2024 trad de regeling in werking. Bestuurders kunnen bij het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) een veiligheidsscan aanvragen. Voor de uitvoering hiervan ontvangt het CCV subsidie van BZK. Een veiligheidsadviseur komt bij de bestuurder thuis langs en geeft 'op maat' concrete adviezen om de veiligheid te verbeteren en de weerbaarheid te vergroten op het gebied van de veiligheidsdomeinen wonen, werken, verplaatsen en informatie. De adviseurs stellen een beveiligingsadvies op, dat wordt getoetst op proportionaliteit door de Beveiligingsautoriteit (BVA) van BZK. Gemeenten, provincies en waterschappen zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van deze adviezen. Hiervoor krijgen gemeenten en provincies een tegemoetkoming van BZK.
- Getrapte verantwoordelijkheid: de regeling gaat uit van de getrapte verantwoordelijkheid: individu, werkgever en nationale overheid. Alvorens bestuurders van de regeling gebruik kunnen maken, die bepaalt dat hun werkgever preventieve beveiligingsmaatregelen voor hen moet bekostigen om risico's te mitigeren die voortvloeien uit de uitoefening van hun ambt, moeten zij er zelf zorg voor dragen dat hun woning aan het PKVW voldoet. Het PKVW is een keurmerk dat zich richt op inbraakpreventie en wordt beheerd door het CCV. Wanneer er sprake is van een concrete en voorstelbare dreiging op de fysieke integriteit van een bestuurder, kan voor hem het Stelsel Bewaken en Beveiligen in werking treden.

Brief beroeps- en belangenverenigingen aan de Kamer over Weerbaar Bestuur

Voor uw info vindt u bijgevoegd een brief die de beroeps- en belangenverenigingen decentraal bestuur op 1 mei jl. aan de BiZa-TK-commissie hebben gestuurd (bijlage 4). Hierin geven zij aan blij te zijn met uw aandacht voor het onderwerp weerbaar bestuur en vragen zij die aandacht voort te zetten, ook richting de provinciale en waterschapsverkiezingen. Eén van de onderwerpen die de verenigingen specifiek aankaarten, is veilig wonen, waaronder het PKVW-vereiste dat als knelpunt wordt ervaren. Ook zien zij graag dat vanuit BZK een financiële bijdrage wordt gegeven indien *volksvertegenwoordigers* een beroep moeten doen op preventieve beveiligingsmaatregelen; de huidige vergoeding die BZK verstrekt ziet alleen op maatregelen voor bestuurders. Een reactie op de brief van de verenigingen zult u meenemen in uw brief Programma Weerbaar Bestuur later dit jaar. Deze brief zal tevens worden betrokken bij de voorbereiding van het dossier voor het commissiedebat integriteit openbaar bestuur van 20 mei a.s.

Onze referentie
2026-0000207509

Datum
1 mei 2026

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Aanbiedingsbrief onderzoek DSP-groep	
2	Evaluatieonderzoek DSP-groep	
3	Ter info: door uw voorganger verzonden brief aan TK inzake knelpunten regeling PKVW-vereiste	
4	Ter info: onlangs door de beroeps- en belangenverenigingen verzonden brief aan TK inzake Weerbaar Bestuur (o.a. aandacht voor Regeling veilig wonen)	